

„Oknem logopedy”

Wiek przedszkolny jest ważnym momentem w życiu każdego dziecka, ponieważ w tym okresie zarysowuje się przyszły schemat postępowania dziecka w jego dorosłym życiu. Dzieci w przedszkolu uczą się funkcjonowania w grupie społecznej, w której obowiązują normy, prowadzące do kształtowania dyscypliny, wprowadzającej ład i porządek w funkcjonowanie grupy. Pobyt dziecka w przedszkolu stwarza możliwości do rozwoju kontaktów społecznych. Powstają nowe sytuacje, w których dziecko staje przed koniecznością podporządkowania swojego zachowania wymaganiom życia w grupie. Normami w przedszkolu są ustalone i przestrzegane przez wszystkie dzieci umowne zakazy i nakazy, które są zrozumiałe i znane wszystkim dzieciom. Ich celem jest przede wszystkim zachowanie i zapewnienie bezpieczeństwa oraz nabywanie doświadczeń w kontaktach z innymi. Zdarza się, że pojawiają się problemy w funkcjonowaniu w grupie przedszkolnej spowodowane m.in. zaburzeniami mowy wśród dzieci. Pełniąc funkcję logopedy staram się uświadamiać rodziców, nauczycieli na temat działań mających na celu usprawnianie prawidłowej wymowy. Ważne jest wczesne wykrycie wad i podjęcie działań mających na celu jak najszybsze wyeliminowanie problemu. Bardzo ważna jest współpraca z rodzicami, uświadamianie, przekazywanie wskazówek, ćwiczeń.

Wada wymowy jest spowodowana czynnikiem biologicznym. Stanowi ona odchylenie od normy językowej, która jest wywołana zmianami w budowie narządów mowy lub dysfunkcją mechanizmów mowy na poziomie centralnym i obwodowym. Pojęcie wada wymowy inaczej dyslalia, zaburzenie wymowy, zaburzenie artykulacji, nieprawidłowe realizacje fonemów, zaburzenia substancji w płaszczyźnie segmentalnej polega na niemożności prawidłowego wymawiania jednego, kilku, bądź nawet kilkunastu dźwięków. Objawia się ona zniekształcaniem głosek (deformacja- dyslalia właściwa), opuszczaniem (elizje- mogilalie)¹.

„Mowa jest nieprawidłowa wtedy, kiedy różni się od tej , która jest w użyciu danej grupy społecznej” według I. Styczek².

Diagnozy logopedyczne wykazują zapotrzebowanie wprowadzenia dodatkowych ćwiczeń doskonalących sprawność ruchową narządów mowy oraz ćwiczeń korygujących nieprawidłowe oddychanie. Narodził się pomysł wdrożenia projektu logopedycznego

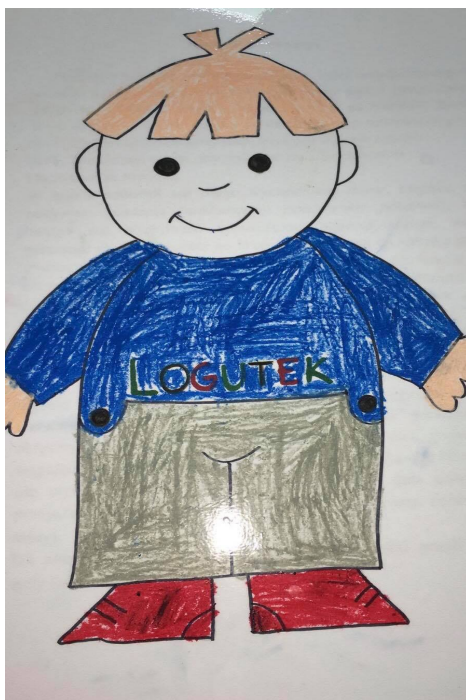
---

¹ T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Jastrzębowska „Logopedia Pytania i odpowiedzi t.I”, Opole 2003, s. 11.

² Tamże, s. 365.

„Logutek pięknej mowie na ratunek”. Głównym celem jest wspomaganie i stymulowanie prawidłowego rozwoju mowy dziecka oraz zapobieganie powstawaniu wad wymowy.

Projekt zawiera opowieści logopedyczne, których głównym bohaterem jest chłopiec o imieniu Logutek. Ich celem jest podniesienie sprawności narządów artykulacyjnych i wywołanie prawidłowej wymowy głosek.

Rysunek 1. Logutek.

Ćwiczenia demonstruje dorosły, który powinien wcześniej starannie przećwiczyć je przed lustrem. Ćwiczenia są wplatane w treść bajki tak, aby dziecko nie odczuło znudzenia i zmęczenia. Urozmaiceniem treści bajki są elementy ruchu i wypowiedane wyrazy dźwiękonaśladowcze oraz prace plastyczne wykonane do każdej bajki logopedycznej. Propozycja bajki logopedycznej:

„Wesołe miasteczko”

W sobotę Lotata postanowił zabrać rodzinę do wesołego miasteczka.

Lomama przygotowała smaczną jajecznicę na śniadanie (mniam mniam). Spakowali napoje, ciasteczka i mnóstwo dobrego humoru (naśladujemy śmiech taty, mamy, dziecka). Do wesołego miasteczka rodzina pojechała samochodem (mówimy „brum brum”). W wesołym miasteczku Logutek pojeździł na kucyku (kłaskanie językiem). Następnie poszedł na karuzelę i wsiadł na osiołka (wołamy „ioio”). Karuzela zaczęła kręcić się wolno, potem coraz szybciej (oblizujemy zęby od strony wewnętrznej).

Logutek poszedł do wesołego pociągu, który gwizdał: uuu... Lokomotywa ruszyła powoli (mówimy „czu czu czu” wolno), a potem coraz szybciej (mówimy „czu czu czu” szybko). Logutek spotkał wesołego klauna, który robił śmieszne miny (wykonujemy śmieszne minki). Na kapeluszu miał kolorowego kwiatka, który pięknie pachniał (wciągamy powietrze nosem, wypuszczamy ustami).

Rodzina wróciła z powrotem do domu samochodem (mówimy „brum brum”). Na kolację Lomama przyrządziła cynamonowe placki, które wszyscy zjedli z apetytem (mniam, mniam). Po kąpieli Logutek ucałował rodziców na dobranoc (cmokamy). Po dniu pełnym wrażeń położył się spać i mocno zasnął (chrapiemy).

Rysunek 2. Klaun wykonany przez dzieci techniką orgiami.

mgr Paulina Niedziela
nauczyciel wychowania przedszkolnego,
logopeda,
terapeuta dziecięcy